

Renáta Kaščáková

Jozef Rajtár

Národná rada Slovenskej republiky

Námestie Alexandra Dubčeka 1

812 80 Bratislava 1

naše č.: 116/2018

vybavuje: M. Šmatlák, 02/5923 4545

Bratislava 30.5.2018

vec: stanovisko Audiovizuálneho fondu k návrhu na zmenu zákona č. 516/2008 Z. z.

Vážená pani poslankyňa,
vážený pán poslanec,

členovia orgánov Audiovizuálneho fondu sa podrobne oboznámili s Vaším návrhom na vydanie zákona, ktorým navrhujete zmeniť a doplniť zákon č. 516/2008 Z. z. o Audiovizuálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, predloženým na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky (číslo parlamentnej tlače 1011). Rovnako podrobne sme sa oboznámili s tvrdeniami, ktoré ste prezentovali na tlačovej konferencii dňa 25. mája 2018. O Vašom návrhu aj o verejných vyjadreniach rokovala Rada Audiovizuálneho fondu (ďalej len „rada“) aj za prítomnosti predsedníčky Dozornej komisie Audiovizuálneho fondu (ďalej len „dozorná komisia“) 29. mája 2018. Na základe tohto rokovania si Vám dovoľujeme dať na vedomie nasledovné stanovisko Audiovizuálneho fondu.

Audiovizuálny fond sa dôrazne ohradzuje voči tvrdeniu, ktorým ste túto verejnoprávnu inštitúciu verejne označili za uzavretú štruktúru s neprehľadnými väzbami a s netransparentnými vnútornými predpismi, navyše s ničím nepodloženým poukazaním na údajný klientelizmus v podpornej činnosti fondu. Audiovizuálny fond je od svojho vzniku transparentnou inštitúciou, zverejňuje všetky informácie o svojej podpornej činnosti a otvorene komunikuje s príslušnými orgánmi a inštitúciami, ako aj s odbornou verejnosťou. V Audiovizuálnom fonde počas jeho doterajšej existencie vykonali kontrolu Národný kontrolný úrad Slovenskej republiky, vládny audit Ministerstva financií Slovenskej republiky aj Protimonopolný úrad Slovenskej republiky. Žiaden z týchto orgánov nezistil nijaké závažné porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov ani vnútorných predpisov fondu, ani žiadne také skutočnosti, ktoré by boli v súlade s Vašími tvrdeniami.

Rovnako sa ohradzujeme voči tvrdeniam, ktorými ste členov orgánov fondu bez akéhokoľvek dôkazu verejne označili za nečestných. Zdôrazňujeme, že Vaše konštatovania poškodzujú nielen dobré meno Audiovizuálneho fondu, ale sa priamo dotýkajú dôstojnosti tých ľudí, ktorí v Audiovizuálnom fonde pôsobia.

Pre Vašu informáciu uvádzame, že rada uznesením požiadala dozornú komisiu, aby vykonala kontrolu vyúčtovania dotácií poskytnutých na vývoj a produkciu projektu dlhometrážneho filmu s názvom „Generál“. Audiovizuálny fond vždy poskytuje plnú súčinnosť orgánom, ktoré majú oprávnenie kontrolovať používanie zdrojov fondu. Do ukončenia riadneho kontrolného procesu aj prípadného trestného konania sa preto Audiovizuálny fond nebude ďalej v tejto veci verejne vyjadrovať.

V súvislosti s Vaším návrhom zákona si Vás dovoľujeme vyzvať, aby ste tento návrh stiahli z ďalšieho konania. Považujeme ho totiž za odborne nepripravený a v možných dôsledkoch za deštruktívny či priam likvidačný. Váš návrh neobsahuje žiadne informácie o jeho príprave ani o prípadnom pripomienkovaní zo strany odbornej verejnosti, chýba mu aj reálne vyčíslenie možných dôsledkov či očakávaných pozitívnych efektov. Upozorňujeme, že uplatnením Vášho návrhu by v praxi mohlo dôjsť nielen k závažnému ohrozeniu niektorých súčastí audiovizuálnej kultúry na Slovensku, ale aj k výrazne negatívnemu zásahu do podnikateľského prostredia v oblasti audiovizie. Ako dôkaz tohto konštatovania prikkladáme k nášmu stanovisku aj vyjadrenia profesijných združení, organizácií a ďalších subjektov aktívne pôsobiacich v oblasti audiovizuálnej kultúry a priemyslu v Slovenskej republike.

Zrušenie podpory vývoja audiovizuálnych diel by priamo znemožnilo medzinárodnú spoluprácu slovenských tvorcov a producentov, čím by zároveň došlo k výraznému zníženiu efektivity pri čerpaní finančných prostriedkov z európskych zdrojov (fond Eurimages, program MEDIA), do ktorých Slovenská republika prispieva. Zrušenie podpory poskytovanej na tvorbu scenárov by zasiahlo najmä samotných filmových tvorcov, fakticky by zlikvidovalo ich tvorivú nezávislosť a dostalo by ich do nerovnej pozície vo vzťahu k producentom audiovizuálnych diel.

Zrušenie podpory vývoja v kombinácii so zamedzením súbežného financovania produkcie audiovizuálnych diel z Audiovizuálneho fondu a z RTVS by existenčne ohrozilo niektoré dôležité oblasti audiovizuálnej tvorby (predovšetkým animovanú tvorbu pre deti a nezávislú dokumentárnu tvorbu) a malo by tak negatívny dopad na podnikateľské subjekty pôsobiace v pozícii nezávislých producentov.

Zrušenie opakovanej podpory z fondu poskytovanej na jeden projekt by priamo znemožnilo podporu audiovizuálnych diel v celom ich „životnom cykle“ (t. j. od vývoja cez produkciu až po distribúciu a medzinárodnú prezentáciu), pričom práve takáto kontinuálna podpora je základom stratégie audiovizuálnej kultúrnej politiky v celej Európskej únii.

Vami navrhované zrušenie opakovanej podpory na jeden projekt v kombinácii so zamedzením súbehu finančnej podpory z Audiovizuálneho fondu a z akýchkoľvek iných verejných zdrojov by viedlo k zániku filmových festivalov či iných periodických projektov na Slovensku. S veľkou pravdepodobnosťou by viedlo aj k zániku väčšiny jednosálových kín, ktoré sa práve vďaka opakovanej podpore z Audiovizuálneho fondu len prednedávnom vyhli zásadnej existenčnej hrozbe.

Záverom si Vás dovoľujeme informovať, že Audiovizuálny fond permanentne diskutuje s odbornou verejnosťou o mnohých súvislostiach svojej podpornej činnosti a vyriešil aj mnohé otázky súvisiace s opakovanou podporou či s inými aspektami tvorby, výroby a distribúcie audiovizuálnych diel. V súvislosti s podporou vývoja priebežne monitorujeme jednotlivé podporené projekty s cieľom vyhodnotiť efektivitu podpory poskytnutej na vývoj.

Rovnako operatívne diskutujeme aj o mnohých otázkach, ktoré prirodzene vyplývajú zo súčinnosti medzi Audiovizuálnym fondom, RTVS a nezávislými producentami a v mnohých aspektoch sme našli efektívne riešenia. V tejto súvislosti otvárame aj otázku možných nástrojov účinnej kontroly pri používaní verejných financií poskytovaných na jednotlivé diela, ktoré sa realizujú v koprodukcii RTVS s nezávislými producentami.

V prípade, ak by ste mali záujem o bližšie informácie o týchto riešeniach či o akýchkoľvek ďalších aspektoch fungovania Audiovizuálneho fondu a o jeho podpornej činnosti, sme pripravení Vám tieto informácie poskytnúť, najmä s cieľom hľadania konštruktívnych riešení. Preto veríme, že prijmete našu výzvu na stiahnutie Vášho návrhu zákona ako reálnu možnosť na vytvorenie priestoru pre ďalšiu odbornú a korektnú diskusiu.

S pozdravom

Miloslav Luther
predseda rady Audiovizuálneho fondu

Martin Šmatlák
riaditeľ Audiovizuálneho fondu

na vedomie:

Andrej Danko, predseda Národnej rady Slovenskej republiky
Béla Bugár, podpredseda Národnej rady Slovenskej republiky
Martin Glváč, podpredseda Národnej rady Slovenskej republiky
Andrej Hrnčiar, podpredseda Národnej rady Slovenskej republiky
Lucia Ďuriš Nicholsonová, podpredsedníčka Národnej rady Slovenskej republiky
Dušan Jarjabek, predseda výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre kultúru a médiá
Natália Blahová, predsedníčka poslaneckého klubu Sloboda a solidarita
Ľubica Laššáková, ministerka kultúry Slovenskej republiky
Richard Sulík, predseda strany Sloboda a solidarita
Jaroslav Rezník, generálny riaditeľ Rozhlasu a televízie Slovenska

prílohy - stanoviská zástupcov odbornej verejnosti:

- Asociácia nezávislých producentov
- Asociácia producentov animovaného filmu
- Slovenská asociácia producentov v audiovizii
- Slovenská filmová a televízna akadémia
- Únia filmových distribútorov Slovenskej republiky
- Združenie prevádzkovateľov kín
- Slovenský filmový ústav
- prof. Zuzana Gindl – Tatárová, ArtD., zástupkyňa SR v Rade Eurimages
- predstavitelia filmových festivalov na Slovensku